

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

KOCAELİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2018

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	4
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	7
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	7
8.	EKLER.....	24

KISALTMALAR

UKOME: Ulaşım Koordinasyon Merkezi

KOTUS: Kocaeli Toplu Ulaşım Sistemi

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: 2017 Yılı Gerçekleşen Bütçe Gideri	1
Tablo2: 2017 Yılı Gerçekleşen Bütçe Geliri.....	2
Tablo 3: 2017 Yılı Organizasyon İhaleleri.....	9
Tablo 4: İş Artışı Yapılan İhaleler.....	13

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi, belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip bir kamu tüzel kişisidir. Kurumun görev ve sorumlulukları 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda maddeler halinde düzenlenmiştir.

Belediye bütçesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12 nci maddesinde yapılan sınıflandırma uyarınca mahalli idare bütçesi olarak hazırlanmakta ve uygulanmakta olup mali işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde 27.05.2016 tarihli ve 29724 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine tabidir.

Kurumun 2017 yılı gider ve gelir bütçelerine ait yılsonu gerçekleşme tutarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 1: 2017 Yılı Gerçekleşen Bütçe Gideri

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gideri
01-Personel Giderleri	203.565.842,79
02-Sos.Güv. Krm.Dev. Prm.Gid.	30.623.128,47
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	594.704.400,25
04-Faiz Giderleri	240.009.806,40
05-Cari Transferler	103.298.779,91
06-Sermaye Giderleri	1.054.638.260,28
07- Sermaye Transferleri	82.892.000,00
08- Borç Verme	8.900.000,00
TOPLAM	2.115.066.375,31

Tablo 2: 2017 Yılı Gerçekleşen Bütçe Geliri

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Geliri
01-Vergi Gelirleri	28.860.836,15
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	178.375.381,04
04-Al.Bağış ve Yrd.ile Özel Gelirler	1.266.530,00
05-Diğer Gelirler	1.865.364.478,27
08-Alacaklardan Tahsilatlar	81.776.521,53
06-Sermaye Gelirleri	116.575.133,09
BÜTÇE GELİRİ TOPLAMI	2.272.218.880,08
09-Red ve İadeler (-)	17.828.620,22
NET BÜTÇE GELİRİ	2.254.390.259,86

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,

- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Kurum Mali Tablolarında Yer Alan Taşınmaz Hesaplarının Mevcut Durumu Yansıtması

Kocaeli Büyükşehir Belediyesinin mali tabloları ile taşınmaz kayıt ve belgelerinin incelenmesinde, mali tablolarda kayıtlı taşınmaz tutarlarının gerçek durumu tam olarak yansıtmadığı anlaşılmıştır.

02.10.2006 tarih ve 26307 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik” in “Kayıt ve Kontrol İşlemleri” başlıklı 5'nci maddesinin 1'nci fıkrasında aynen:

“ Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır.” denilmiş, müteakip fıkralarında da kayıtların hangi değerlerle yapılacağı ve nasıl güncelleneceği ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

“ Kayıt Şekli “ başlıklı 7'nci maddesinin 1'nci fıkrasında, ilgili birimlerce taşınmazların hangi formlar kullanılarak kaydedileceği belirtildikten sonra; “(2)Kamu idarelerinin taşınmaz

kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince hazırlanan bu formlar taşınmaz icmal cetvelleri hazırlanmak üzere mali hizmetler birimine gönderilir. Mali hizmetler birimince bu formlar konsolide edilerek bu Yönetmeliğin ekinde (Ek 7) bulunan örneğe uygun şekilde taşınmaz icmal cetvelleri oluşturulur.

(3)İcmal cetvellerinde, kayıt planında belirtilen unsurların her biri için bir satır ayrılır ve bu taşınmazlara ilişkin adet, yüzölçüm ve değer toplamları belirtilir.” hükümleri yer almaktadır.

Aynı Yönetmeliğin geçici 1'inci maddesinin 2'nci bendinde ise, Yönetmeliğin 5'inci maddesine göre yapılması gereken işlemlerin 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanacağı ifade edilmiştir.

Kocaeli Büyükşehir Belediyesinin taşınmaz tespit, değerlendirme ve yönetmeliğe uygun olarak kayıt işlemlerinin 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanmadığı anlaşılmıştır.

Emlak birimince, Yönetmelikte belirtilen formlar oluşturulmuş ancak bu formlarda yer alan kayıtlar henüz tam olarak netleştirilememiştir. Öte yandan Yönetmeliğin yukarıdaki 7'nci maddesinde belirtilen ve yönetmelik eki 2,3 ve 4 nolu formların muhasebe birimince konsolide edilerek ek 7'deki örneğe uygun şekilde icmal cetvelleri oluşturulmamıştır. Bu sebeple de taşınmaz kayıtları mevcut durumu yansıtmayacak şekilde güncellenememiştir.

Taşınmaz hesap alanında yapılan incelemelerimizde, son dönemlerde çeşitli yollarla edinilen veya elden çıkarılan taşınmazların muhasebe kayıtlarının Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine uygun olarak yapıldığı anlaşılmakla birlikte, eski kayıtların güncellenememiş olması sebebiyle mali tablolarda kayıtlı tutarlar gerçeği tam olarak yansıtmamaktadır.

Öte yandan 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabında kayıtlı tutarların da, muhasebede kayıtlı tutarlarla uyuşmadığı görülmüştür. Muhasebe biriminden alınan bilgilerde, kiraya verilen duran varlıkların emlak birimince bildirilen değerleri üzerinden kayıtlara alındığı belirtilmiştir. Yapılan incelemelerimizde bu taşınmazların muhasebede kayıtlı değerlerinin de farklı olduğu görülmüştür.

Taşınmaz kayıtlarının yapılan tespitler doğrultusunda güncellenememiş olması sebebiyle taşınmazların emlak biriminde kayıtlı değerleri ile muhasebede kayıtlı değerleri arasında fark oluşmakta ve bu tüm ilgili hesapları etkilemektedir. Muhasebe kayıtlarına esas olması gereken Ek-7 no'lu icmal cetvelleri oluşturulmadığından ilgili taşınmaz hesaplarına kaydedilmesi gereken değerlerin tespiti mümkün olmamıştır.

Tüm bu açıklanan sebeplerle, Kocaeli Büyükşehir Belediyesinin 2017 yılı mali tablolarında 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252 Binalar

hesabı, ve 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabının gerçek durumu yansıtmadığı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; "Bahsi geçen bu hususta yazılım çalışması halen devam etmekte olup, Emlak ve İstimlak Dairesi ile Mali Hizmetler Dairesi arasında taşınmaz değerlerine yönelik mutabakat sağlamaya yönelik çalışmalar devam etmektedir. Taşınmaz adet ve mahiyetlerinin çokluğu mutabakat sağlanmasını geciktirmiştir." denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında , Emlak ve İstimlak Dairesi ile Mali Hizmetler Dairesi arasında taşınmaz değerlerine ilişkin mutabakat sağlamaya yönelik çalışmaların ve taşınmaz kayıtlarına ilişkin yazılım çalışmalarının devam etmekte olduğu bildirilmiş olmakla birlikte, bu çalışmaların kurumun 2017 yılı mali tablolarında taşınmazların gerçek değerleriyle yansıtılmasına ilişkin henüz bir sonuca ulaşmadığı anlaşılmıştır.

Sonuç itibariyle, Kocaeli Büyükşehir Belediyesinin 2017 yılı mali tablolarında 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252 Binalar hesabı, ve 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabının gerçek durumu yansıtmadığı değerlendirilmiştir..

BULGU 2: Kurumun Mülkiyetinde Bulanan Taşınmazlardan Başka Kurumlara Tahsis Edilenlerin Muhasebeleştirilmemesi

Kurumun mülkiyetinde bulunan taşınmazlardan başka kurumlara tahsis edilenlerin çıkış hareketlerinin muhasebeleştirilmediği görülmüştür.

Emlak biriminden alınan verilerde 2017 yılında Kocaeli Büyükşehir Belediyesinin mülkiyetinde bulunan 50 adet muhtelif cinste (arsa,arazi,bina) taşınmazın çeşitli kamu kurumlarına tahsis edildiği tespit edilmiştir. Ancak muhasebe kayıtlarının incelenmesinde yapılan bu tahsislere ilişkin olarak herhangi bir muhasebe kaydına rastlanmamıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 250 Arazi ve Arsalar Hesabının Niteliğini düzenleyen 188'inci ve 252'inci, Binalar Hesabının niteliğini düzenleyen 192'nci maddelerinde; bu hesapların Kamu İdarelerinin mülkiyetinde bulunanlar ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir.

Ayrıca 250 Arazi ve Arsalar Hesabının işleyişini düzenleyen 189'ncü maddesinin (b) fıkrası 5'nci bendinde " *Tahsise konu edilen arazi ve arsalar tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilir.*" 252 Binalar Hesabının işleyişini düzenleyen 193'ncü maddesinin (b) fıkrası 7'nci bendinde de " *Tahsise konu edilen binalar tahsis eden kamu idaresine hizmet veren*

muhasabe birimince kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilir. Ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarı 500-Net Değer Hesabına alacak, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilir.” hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen hükümlerden anlaşılacağı üzere, kurumun 2017 yılı içinde, çeşitli kurumlara tahsis edilen 50 adet muhtelif cinsten (arsa,arazi,bina) taşınmazın muhasebede kayıtlı değerinin tespit edilerek, tahsislerden kaynaklanan çıkış hareketlerinin ilgisine göre 250 Arazi ve Arsalar Hesabı veya 252 Binalar Hesabından, 500 Net Değer Hesabı kullanılmak üzere yapılması, ayrıca amortisman ayrılmış olanların da yine 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabından çıkışının yapılması gerekmektedir. Ayrıca önceki yıllarda çeşitli kurumlara tahsis edilen taşınmazların da tespit edilerek aynı şekilde kayıtlardan düşülmesi gerekir.

Tahsis edilen taşınmazların çıkış kayıtlarının yapılmaması sebebiyle, kurum mali tablolarında 250 Arazi ve Arsalar hesabı, 252 Binalar hesabı, 500 Net Değer Hesabı ve 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının gerçek durumu yansıtmadığı değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; " Bulguda bahsedilen muhasebe işlemi, önerildiği şekilde; 11.05.2018 tarih ve 16202 nolu yevmiye kaydı ile yapılmıştır." denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabı ve ek olarak gönderilen Muhasebe İşlem Fişinin değerlendirmesinde, kurumun 2017 yılı içerisinde başka kurumlara yaptığı tahsislere ilişkin olarak yönetmelikte belirtilen muhasebe kayıtlarının yapıldığı anlaşılmıştır.

Ancak yapılan bu kayıtların 2017 yılı mali tablolarına bir etkisi olmadığı gibi, önceki yıllarda yapılan tahsislere ilişkin herhangi bir muhasebe işlemi yapılmadığı da görülmüştür.

Bu sebeplerle 2017 yılı mali tablolarında 250 Arazi ve Arsalar hesabı, 252 Binalar hesabı, 500 Net Değer Hesabı ve 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının gerçek durumu yansıtmadığı değerlendirilmiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin 2017 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Bazı Hizmet Alımı İhalelerindeki Yaklaşık Maliyetlerin Gerçek Piyasa Fiyatlarına Göre Oluşturulmaması

İdare tarafından ihale edilen bazı işlerin fiyat araştırmasından elde edilen fiyatların piyasa rayiçlerini yansıtmadığı anlaşılmıştır.

Hizmet Alım İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin 'Yaklaşık maliyete ilişkin ilkeler' başlıklı 7'nci maddesinde *"İdare tarafından, ihale onay belgesi düzenlenmeden önce, bu Yönetmelikte belirlenen esas ve usullere göre ihale konusu malın KDV hariç olmak üzere yaklaşık maliyeti hesaplanır ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir."* denilmiştir.

Hizmet alımı olarak ihalesine karar verilen bir işin yaklaşık maliyeti Hizmet Alım İhaleleri Uygulama Yönetmeliğine göre hesaplanmaktadır. Söz konusu Yönetmeliğin 8'inci maddesine göre yaklaşık maliyetin hesaplanabilmesi için iş miktarları ve fiyatları tespit edilecektir. İş miktarı tespit edildikten sonra fiyat tespiti yapılması gerekmektedir.

Piyasada fiyatı bulunan iş kalemlerinin fiyatlarının tespitinde kullanılmak üzere Yönetmeliğin 8'inci maddesinde *"Fiyat araştırması için yapılan çalışmalarda fiyat sorulacak kişi ve kuruluşlara yazılan yazıda fiyatı tespit edilecek iş grubu veya iş kaleminin ayrıntılı özelliklerine yer verilir. Fiyat istenecek kişi ve kuruluşlara aynı koşulları taşıyan yazılarla başvurulur ve fiyatlar KDV hariç istenir. İstenen özellikleri taşımayan veya gerçek piyasa rayiçlerini yansıtmadığı düşünülen fiyat bildirimleri ve proforma faturalar değerlendirmeye alınmaz ve buna ilişkin gerekçeler yaklaşık maliyet hesap cetvelinde gösterilir."* hükmü vazedilmiştir.

Fiyat araştırırken öncelikle fiyat sorulacak kişi ve kuruluşların doğru seçilmesi gerektiğinden fiyat sorulacak iş kalemlerini temin ve tedarik edebilecek firmalar tespit edilmelidir. Özelliği olmayan ve taahhüte gerek duymayan, hazır halde temin veya belirli bir sürede tedarik edilebilen işlerin fiyatları piyasada sözkonusu işleri temin ve tedarik edebilen firmalar tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla, fiyatların temin ve tedarik edebilme yeterliliği olan firmalardan sorulması halinde kar marjı düşük, taahhüt edecek firmalardan sorulması halinde ise kar marjı yüksek fiyatlar oluşacaktır.

Örnek olarak seçilen "Kocaeli Geneline Muhtelif Organizasyonlar, Periyodik Kültürel Etkinlikler, Konser Organizasyonları ile Tanıtım ve Duyuru Çalışmaları Hizmet Alım İş'i"nin birim fiyat teklif cetvelinde, konusu baskı malzemeleri ve basım işi temini olan iş kalemlerinin fiyatları diğer iş kalemleri ile birlikte topluca ihaleye katılması muhtemel müteahhit

firmalardan sorulmuş, baskı malzemeleri temini ve basım işi ile iştirak eden işletmelere ise müracaat edilmemiştir. ‘Spor Okulları Organizasyonu’ adlı başka bir ihalede de benzer bir hata tespit edilmiştir. 35 kalem araç ve spor malzemesi ve 10 kalem işçilik temini olan işin ihalesindeki bütün iş kalemlerinin topluca taahhüt fiyatları sorulmuştur. Topluca fiyat sorulan firmalar ise bizzat temin edemedikleri iş kalemleri için işletmelerle anlaşarak fiyat bildirmektedirler. İşletmelerle anlaşılan karlı ve katma değer vergili fiyatlara mükerrer kar ilave edilerek oluşturulan taahhüt fiyatları gerçek piyasa rayiçlerini yansıtmamaktadır. Ayrıca, yaklaşık maliyet cetvelinde yer alan unsurların ihaleye katılması muhtemel müteahhit firmalardan sorulması ihale tarihine kadar gizli kalması gereken yaklaşık maliyetin açığa çıkmasına sebep olacak, fiyatların sözkonusu unsurları doğrudan temin ve tedarik edebilecek işletmelerden sorulması ise sözkonusu unsurların vergisiz fiyatlarının ve kar oranının hesaplanmasını kolaylaştıracaktır.

Aşağıda bu şekilde yaklaşık maliyeti tespit edilmiş ve ihalesi yapılmış organizasyon işlerinin yaklaşık maliyet fiyatları ve ihale fiyatları kıyasen gösterilmiştir. Müteahhit firmalardan sorularak elde edilen kar marjı yüksek ve vergili fiyatlar ile ihalede oluşan kar marjı düşük tenzilatlı fiyatlar arasında ciddi farkın bulunması dolayısıyla yaklaşık maliyetin tahmin ve kıyas gücü azaldığından yaklaşık maliyetin belirlenmesi sürecinde gereken dikkat ve özen gösterilmediği değerlendirilmektedir.

Tablo 3: 2017 Yılı Organizasyon İhaleleri

İşin Adı	Sözleşme Tarihi	Yaklaşık Maliyet	İhale Fiyatı
Kocaeli Genelinde 2017 Yılı Ekim, Kasım, Aralık Ayları Muhtelif Kültürel Organizasyonlar, Periyodik Kültürel Etkinlikler, Konser Organizasyonları ile Tanıtım ve Duyuru Çalışmaları Hizmet Alımı	29.09.2017	616.371,67 TL	497.830,00 TL
Hoş Geldin Bebek Projesi Kapsamında Ailelere Yönelik Bilgilendirme Organizasyon Hizmet Alımı	10.10.2017	784.000,00 TL	728.000,00 TL
KBB Yatırımlarına ve İlimizdeki Tarihi Turistik Mekanlara Yönelik Düzenlenecek Olan	25.12.2017	350.000,00 TL	248.400,00 TL

Gezileri Kapsayan "Gez Gör Kocaeli" Organizasyonu Araç Kiralama Hizmet Alımı			
Spor Okulları Organizasyonu Hizmet Alımı	21.06.2017	3.681.432,71 TL	2.995.634,00 TL
9. Sekapark Yağlı Güreşleri Organizasyon Hizmet Alımı	26.04.2017	600.799,33 TL	412.925,00 TL
Kocaeli 9 Kitap Fuarı Organizasyonu Hizmet Alımı	20.04.2017	1.000.827,00 TL	759.385,00 TL
2017 Yılı Şehirler Arası Kültürel Gezi Organizasyonu Hizmeti Alımı	28.04.2017	1.257.545,83 TL	947.445,00 TL
2018 Yılı Kocaeli Genelinde Muhtelif Kültürel Organizasyonlar, Periyodik Kültürel Etkinlikler, Konser Organizasyonları İle Tanıtım ve Duyuru Çalışmaları Hizmet Alımı	15.12.2017	4.283.497,00 TL	3.842.064,00 TL

Kamu idaresi cevabında; Özetle, ihale dokümanını hazırlayan her harcama birimi birbirine benzer cevaplar göndermiştir. Benzer cevaplarda, yaklaşık maliyet oluşturulurken yayınlanmış fiyatlar bulunmadığından piyasada fiyat sorulan kuruluşların eksik bilgiyle yüksek karlı teklifler verdiği, bazen fiyat bildirmedikleri, ancak ihale ortamında rekabet koşullarında daha gerçekçi değerlendirme yapılarak, ihaleye katılanlar tarafından fiyatlarda indirimle gidildiği belirtilmiştir. Söz konusu kanaati desteklemek için iş kalemlerinin yaklaşık maliyet fiyatları ile ihale fiyatlarının karşılaştırıldığı mukayeseli bir cetvel eklenmiştir.

Benzer cevaplardan farklı olarak bir başka harcama birimince yaklaşık maliyetin oluşturulmasında piyasada yapılacak fiyat araştırmalarında hangi iş için hangi sektörden fiyat sorulacağına ilişkin zorunluluk bulunmadığı, fiyat sorulacak kişi ve kuruluşların idarenin takdirine bırakıldığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak Bulguda yer verilen hizmet alımlarındaki işler farklı kişi ve kuruluşlarca temin ve tedarik edilebilecek türdendir. Bu nedenle ihale mevzuatı idarenin ihale onayı alınmadan her türlü fiyat araştırması yapmasını zorunlu kılmıştır. Her türlü fiyat araştırması yapılırken fiyatı sorulacak işlerin türleri tasnif edilmelidir. Organizasyon işlerinin içinde farklı

türde fiyatlanan işler bulunmaktadır. Araç, makine temini işleri kiralama türünden, tanıtım materyallerinin temini ise imalat gerektiren basım ve yayın işi türündendir. İş türlerinin tarifi tereddüde düşürmeyecek açıklıkta yapılarak kira ve imalat fiyatları piyasada bu tür işlerle iştigal eden aracısız doğrudan fiyat teklifi verebilecek kişi ve kuruluşlardan sorulmalıdır. İdarelerin fiyatı istediği yerden sorma konusunda takdir hakları bulunmamaktadır. Fiyat araştırması doğru kaynaklardan yapılırsa gerçek rayiçler tespit edilebilir. Ancak fiyatın araştırma sonucunda tespit edilemediği veya fiyatların rayiçleri yansıtmadığı durumda işlerin fiyatları idarece takdir edilebilir.

Yukarıda yapılan açıklamalar karşısında cevabın yeterli ve yerinde olmadığı değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Pazarlık Usulü İhale Edilmesine Belirli Parasal Limite Kadar İzin Verilen Bazı Hizmet Alımlarında Limiti Aşan İş Artışları Yapılması

Pazarlık usulü ihale edilmesine izin verilen bazı hizmet alımlarında parasal limiti aşacak iş artışları yapıldığı, artış yapılan işlerin ise gösterilmediği tespit edilmiştir.

Kocaeli Büyükşehir Belediyesinin 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 21'inci maddesinin f bendine göre yaklaşık maliyeti parasal limitin altında kalan hizmetlerin temini için yaptığı ihalelerin sözleşmelerinde daha sonra iş artışı yapılarak izin verilen parasal limitin aşıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 'Pazarlık usulü' başlıklı 21'inci maddesinde;

"Aşağıda belirtilen hallerde pazarlık usulü ile ihale yapılabilir:

....

b) Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması.

...

f) (Ek: 30/7/2003-4964/14 md.) İdarelerin yaklaşık maliyeti 195.205,00 Türk Lirasına kadar olan mamul mal, malzeme veya hizmet alımları.

Bu kapsamda f bendi kapsamında pazarlık usulüyle ihale yapılması için işin yaklaşık maliyetinin 195.205,00 TL ye eşit veya bu tutarın altında olması gerekmektedir. İncelemesi yapılan ve aşağıda bilgileri sunulan ihalelerdeki yaklaşık maliyetlerin yukarıda tutarı yazılı parasal limitin altında olmakla birlikte iş miktarı artırılarak sözleşme bedelinin yükseldiği ve

sözkonusu parasal limiti aştığı görülmüştür.

Hizmet Alım İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin 'Yaklaşık maliyetin hesaplanmasına esas miktar ve fiyatların tespiti' başlıklı 8'inci maddesinin birinci fıkrasında aynen;

“İdareler, yaklaşık maliyetin hesaplanabilmesi için öncelikle ihale konusu hizmeti oluşturan iş kalemlerini veya gruplarını ve bunlara ilişkin miktarları tespit ederler.”

İş miktarının ve süresinin tespiti yapılacak işin bedelini olduğu kadar, işin ihale edilme yöntemini de belirlemektedir. İşin miktarını ve süresini belirlemedeki isabet, idareyi yüklenici karşısında külfete sokmaya engel olduğu gibi idarenin pazarlık usulü ihale düzenleyebilmesi için Kanunun izin verdiği parasal limit içinde kalmasını sağlar.

Öte yandan pazarlıkla ihale edilen bazı işlerin kontrol teşkilatı kayıtları ve raporları incelendiğinde iş artış tekliflerinin işyeri teslimi yapıp işe başlandığı tarihte idareye sunulduğu ve artışı öngörülen işlerin iş artış kararlarında yer almadığı görülmüştür. Örneğin birim fiyatlı teklif alınan “15 Temmuz Şehitlerini Anma Programı Organizasyonu İçin Sahne, Ses Sistemi, Işık Sistemi Kurulumu ve Canlı Yayın Hizmet Alımı İşİ” ile “15 Temmuz Şehitlerini Anma Programı Organizasyonu Hizmet Alımı İşİ” nde artışa konu iş kalemleri iş artış kararlarında gösterilmediğinden yükleniciye hangi ilave iş kalemi için ödeme yapılmasına izin verildiği anlaşılamamıştır.

İş artışlarında idarelerce yapılacak öncelikli işlem, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 24'üncü maddesi yer alan hükümler çerçevesinde, iş artışı yapılacak kalemleri gerekçeli bir rapora dayanarak belirlemektir. İş artışına ilişkin onayda ilave yapılması düşünülen işler, bunların ihale bedeline etkisi gibi hususlara yer verilmeli, ayrıca ilave işlerin nedenine ilişkin gerekçeli rapor sunulmalıdır. İş bu maddelerden hareketle, iş artış sürecinde izlenecek işlemler sırasıyla; ilave işlerin belirlenmesi, onay alınması, iş artış bedelinin hak edişe dahil edilmesidir.

Yukarıda açıklanan düzene aykırı olarak iş artış kararları alınırken artış yapılacak işler gösterilmediği için iş artışının sözleşmeye esas proje içinde kalıp kalmadığı ve idareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik ve ekonomik olarak mümkün olup olmadığı yönünden değerlendirme ve gerekçelendirme yapmaya uygun olmadığı düşünülmektedir.

Tablo 4: İş Artışı Yapılan İhaleler

İŞİN ADI	İHALE USÜLÜ	SÖZLEŞME TUTARI	BAŞLAMA-BİTİŞ TARİHİ	İŞ ARTIŞ KARARI TARİHİ	VARSA İŞ ARTIŞI	EŞİK DEĞER
Nevşehir Hacı Bektaş Veli'yi Anma Törenleri İçin Kültürel Gezi Organizasyonu Hizmeti Alımı İşi	Pazarlık (21/F)	193.578,75 TL	09.06.2017-01.09.2017	31.07.2017	% 20 İş Artışı (38.715,75 TL)	195.205,00
15 Temmuz Şehitlerini Anma Programı Organizasyonu İçin Sahne, Ses Sistemi, Işık Sistemi Kurulumu Ve Canlı Yayın Hizmet Alımı İşi	Pazarlık (21/F)	193.000,00 TL	14.07.2017-16.07.2017	14.07.2017	% 20 İş Artışı (38.600,00 TL)	195.205,00
15 Temmuz Şehitlerini Anma Programı Organizasyonu Hizmet Alımı İşi	Pazarlık (21/F)	193.550,00 TL	12.07.2017-16.07.2017	14.07.2017	% 20 İş Artışı (38.710,00 TL)	195.205,00
KBB Kütüphanesinin Taşınması, Kurulması, Donatılması ve E-Kütüphane Hizmetleri İçin Mal ve Hizmet Alımı İşi	Pazarlık (21/F)	189.007,36 TL	12.09.2017-25.09.2017	18.09.2017	% 13 İş Artışı (24.570,96 TL)	195.205,00

Kamu idaresi cevabında; Özetle, sözleşme kapsamında bulunan işlerin tekrarlandığı veya miktarının artırıldığı sözleşme muhtevası dışında asıl işten ayrılabilen bir iş yapılmadığı, sözleşme bedelinin yasal sınırı geçmemek üzere arttığı, bu artışın karara bağlanarak hakedişe eklendiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Cevapta öne sürülen hususların incelenmesi neticesinde Anma Programı işinde, aynı iş kalemlerinin ilave 1(bir) gün süreyle tekrarlanması suretiyle ifa edildiğinden süre artışı mahiyetindedir. Nitekim idarece iş artışında aynı işin tekrarı yapılacağından bütünün bozulması mümkün olmadığı için iş kalemlerinin iş artışının, sözleşme bedeli üzerinden yasal sınır olan %20 ye kadar yapıldığı kabul edilmiştir. Gezi programı işinde ise sözleşme

kapsamındaki sefer sayısı ve diğer iş kalemleri miktarı artırılmıştır. Kütüphane kurulması işi ise mal alımı ağırlıklı bir iştir, malzeme adedi artırılmıştır.

İdare cevabında iş kalemlerinin iş artış kararında yer aldığı ifade edilmişse de yapılan incelemede iş artış kararında artışı yapılması düşünülen iş kalemleri değil sadece iş artışının tekabül ettiği yüzde oran yer almaktadır. Açıklanan sebeplerle idarenin bulguya verdiği cevap yeterli ve yerinde görülmemiştir.

BULGU 3: Satılan Taşınmazların Satış Bedeliyle Kayıttan Çıkarılması

Taşınmaz hesaplarının incelenmesinde, satışı yapılan taşınmazların kayıtlı değerleri ile satış bedeli arasındaki farkın önce ilgili taşınmaz hesabına eklendiği, sonra da toplam tutarın kayıtlardan düşüldüğü görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252 Binalar hesabının işleyişini düzenleyen 189'uncu ve müteakip maddelerinde, bu hesaplarda kayıtlı taşınmazların satışında; bir taraftan kayıtlı değerinin ilgili varlık hesabına, satış bedeli ile net değeri arasındaki olumlu farkın 600 Gelirler Hesabına alacak, satış bedeli 100 Kasa Hesabı veya 102 Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara, ayrılmış olan amortisman tutarının 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına, satış bedeli ile net değeri arasındaki olumsuz farkın 630 Giderler Hesabına borç; diğer taraftan satış bedeli 800 Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805 Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedileceği belirtilmiştir.

Taşınmaz satışlarında, taşınmazın kayıtlı değeri ile satış bedeli arasındaki farkın taşınmaz hesabına eklenip sonra toplam tutarı üzerinden çıkış yapılması, yönetmeliğin yukarıdaki hükmüne uygun olmadığı gibi, muhasebe kayıtlarının lüzumsuz olarak artması sonucunu da doğurmaktadır. Öte taraftan bu şekilde işlem tesis edilmesinin, taşınmaz hareketlerinin Muhasebe ve Emlak birimindeki kayıtlarının aynı değerle takip edilmesinde bir takım sıkıntılara yol açacağı değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen ; "bulguda önerildiği şekilde yapılan muhasebe işlemi, KBS (Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi) tarafından hatalı görülmüş ve kabul edilmemiştir. Buna yönelik KBS çıktısında red nedeni olarak "*tahsilat tutarı ile ilgili taşınmaz hesabının uyuşmadığı*" şeklinde ibare çıkmaktadır." denilmiştir.

Sonuç olarak

Bulguda önerildiği şekilde yapılan muhasebe işleminin KBS tarafından "*tahsilat tutarı ile ilgili taşınmaz hesabının uyuşmadığı*" uyarısıyla reddedildiği belirtilmiştir. Ancak ek olarak gönderilen KBS çıktısında "*satışı yapılan arsanın 250.1.2 Arsalar hesabından çıkış işleminin*

yapılması gerekir” şeklinde bir uyarı bulunmakta olup bulgu cevabıyla uyumlu değildir.

Önerilen Muhasebe kaydı Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükmüdür ve denetimimizdeki diğer belediyelerde uygulamanın Yönetmelikte belirtildiği gibi yapıldığı gözlenmiştir.

Uygulamanın Yönetmelik hükümlerine göre yapılması konusunda ortaya çıkan aksaklıkların giderilerek, muhasebe kayıt ve işlemlerinin usulüne uygun olarak yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 4: Toplu Taşıma Hizmetinin Mevzuata Aykırı Olarak Gördürülmesi

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesi uyarınca imtiyaz hakkı kapsamındaki toplu taşıma hizmetinin mevzuata aykırı olarak gördürüldüğü tespit edilmiştir.

Belediyelerin yapması veya yaptırması gereken toplu taşıma hizmetlerinin imtiyaz sözleşmesi, ruhsat verme, kiralama veya hizmet satın alma yoluyla üçüncü kişilere devredilebilmesi mümkündür. Belediyelerin toplu taşıma hizmetini bizzat yapmak yerine devretmeye karar vermeleri durumunda, anılan usullerden birini seçmeleri ve bunları ihale etme işlerini 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine uygun şekilde gerçekleştirmeleri gerekmektedir. Bu hizmetlerin ihale edilmesindeki gaye ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ile açıklık ve rekabetin sağlanmasıdır.

Yapılan incelemede Kocaeli Büyükşehir Belediyesine ait toplu taşıma imtiyaz hakkının konusu olan toplu taşıma hizmetlerinin,

- İhale yapılmaksızın üçüncü kişilere gördürülmesi,
- Üçüncü kişilere gördürülmesi amacıyla verilen ruhsat veya çalışma belgelerinde bir süre belirtilmemesi ve yıllar önce verilen bu belgelerin ilgili kişiler açısından kazanılmış hak olarak değerlendirilmesi

şeklinde mevzuata aykırı uygulamalar tespit edilmiştir.

Süresiz ve bedelsiz hat tahsisleri ve kullanımları, 21.07.2010 tarihli ve 2010/118 sayılı Ulaşım Koordinasyon Kurulu kararı ve UKOME kurulmadan evvel yetkili olan İl Trafik Komisyonu kararlarına dayanmakta, bu karara göre bazı araçlar müktesep hak sahibi olarak belirlenmekte, bedel ve süreden muaf tutulmaktadır. Bu durum aynı hatta ihaleyle hak sahibi olan araçlar ile muafiyet tanınan araçlar arasında haksız rekabete neden olmaktadır. Zira ihaleyle hat sahipliği hakkı elde etmiş araçlar belirli bir bedel ve süreyle hakkı kiralamışken, müktesep hak sahipleri süre ve bedel sınırı olmaksızın taşımacılık faaliyeti yapmaktadırlar. Hat kiralama ihalesiyle hak sahipliği hakkı kazandığı halde ihale süresinin bitmesiyle hak sahipliği

hakkını kaybetmesi gereken araçlar ise KOTUS (Kocaeli Toplu Ulaşım Sistemi) sistemine katılımı koşullarını sağlamak kaydıyla ruhsatları yenilenerek sözkonusu hatlarda taşımacılık yapmalarına izin verilmiştir.

Yukarıda yer verilen kararlarla kurulan ve işletilen toplu taşıma kamu hizmetinin yürürlükteki mevzuat usullerine aykırı olduğu değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Özetle, muhtelif tarihlerde alınan İl Trafik Komisyonu ve kanunla yetkilerinin devredildiği Ulaşım Koordinasyon Merkezi Kurulu(UKOME) kararlarına yer verilerek mevcut KOTUS sisteminin bu kararlarla kurulduğu ve yasal hale geldiği, bu sistemin kuruluşuna ve işleyişine karşı kooperatifler tarafından açılan iptal davalarının mahkemelerce kamu yararı ve hizmet gereklerine uygun olarak tesis edildiği gerekçesiyle reddedildiği ifade edilmiştir. Ayrıca ihale yapma zorunluluğunu kaldırsa da teknik ve hukuki bilirkişi raporlarıyla kurulan mevcut sistemin toplu taşımada yaşanan sorunları en aza indirdiği belirtilmiştir.

Sonuç olarak Denetim bulgusu, ihbar yazıları ve bulguya cevaben gönderilen yazıda ileri sürülen hususlar birlikte değerlendirilerek kanaata varılmıştır. Şöyle ki denetimde dikkate alınan ihbar yazılarıyla, belediyeye ihale yoluyla gelir elde etme hakkı veren şehir içi yollarda yolcu taşıma imtiyazı ihale yapılmadan süresiz ve bedelsiz bazı taşıtlara devredilmişken, bazı taşıtlara ise ihaleye bağlı süre ve bedelle devredilmiştir. İhale sonucu hakkı devalanan taşıt sahipleri ve üye oldukları kooperatifle tarafından bu durum haksız rekabete neden olduğu gerekçesiyle şikayet konusu yapılmıştır. İdare tarafından 2010 yılından bu yana ihalesiz ruhsat sahipliğine dayalı yeni bir sistem kurulmuş KOTUS adı verilen bu sisteme katılım şartları belirlemiş ve ilan edilmiştir. Sisteme katılmak ve sistemde kalmak için belirli şartlar ve düzenli ödemeler öngörülmüştür. Belediye ihale sonucu bedel mukabili hak sahibi yaptığı taşıtlar ile bilabedel ruhsat verdiği taşıtları aynı sisteme entegre etmiştir.Sisteme dahil olan bütün taşıtlar aynı ödemeleri yapmakla birlikte sistem kurulmadan önce ihaleyle bedel mukabili hak sahibi yapılanlar aynı rekabet şartlarında çalışmadıklarını iddia ederek başvuru yapmışlardır. Yapılan başvurular reddedilmiş, red kararları mahkemelerce de hukuka uygun bulunarak onanmıştır. Şu halde mahkeme kararlarıyla da hukuka uygunluğu tescil edilen sistem yürürlüktedir. Ancak sisteme yeni katılımcı alınması halinde veya ihale süreleri biten mevcut katılımcıların sistemde devam edebilmeleri için 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre ihale düzenlenmesi gerekmektedir.

Konu hakkında verilen cevapların ve yapılan düzenlemelerin yürürlükteki mevzuata göre yeterli olmadığı değerlendirilmektedir.

BULGU 5: Yapım İşlerinde Hakediş Ödemelerinin Zamanında Yapılmaması Gerekçesiyle Verilen Süre Uzatımlarının Hatalı Hesaplanması

Fen İşleri Daire Başkanlığı bünyesinde yürütülen; “Karamürsel Belediye Binası ve Kent Meydanı Yapımı”, “Başiskele Belediye Binası ve Kent Meydanı Yapımı” ve “Çayırova İlçesi Yarı Olimpik Yüzme Havuzu Yapımı” işleriyle ilgili olarak çok sayıda hatalı süre uzatımları verildiği anlaşılmıştır.

Sözkonu işlere ait dosyaların incelenmesinde, müteahhit tarafından verilen dilekçe ile, hakedişlerin ödenmesindeki gecikmelerden kaynaklanan süre uzatım haklarının hesaplanarak işin süresine eklenmesi konusunda talepte bulunduğu, bunun üzerine Yapı İşleri Kontrol Şube Müdürlüğü tarafından hesaplanıp teklif edilen sürelerin, Fen İşleri Daire Başkanının uygun görüşü ve ilgili Genel Sekreter Yardımcısının onayı ile süre uzatımı olarak verildiği görülmüştür.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin süre uzatımlarına ilişkin 29'uncu maddesi aynen aşağıdaki gibidir.

“İşin süresi ve sürenin uzatılması

Madde 29 – (Değişik:RG-16/7/2011-27996)

(1) İşin, sözleşmesinde belirlenen zamanda tamamlanıp geçici kabule hazır hale getirilmemesi durumunda, gecikilen her gün için sözleşmesinde öngörülen günlük gecikme cezası uygulanır.

(2) Mücbir sebepler nedeniyle süre uzatımı verilebilecek haller aşağıda sayılmıştır:

a) Doğal afetler.

b) Kanuni grev.

c) Genel salgın hastalık.

ç) Kısmi veya genel seferberlik ilanı.

d) Gerektiğinde Kamu İhale Kurumu tarafından belirlenecek benzeri diğer haller.

(3) İkinci fıkrada belirtilen hallerin mücbir sebep olarak kabul edilmesi ve Yükleniciye süre uzatımı verilebilmesi için, mücbir sebep olarak kabul edilecek durumun;

a) Yüklenicinin kusurundan kaynaklanmamış olması,

b) Taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması,

c) Yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemesi,

ç) Mücbir sebebin meydana geldiği tarihi izleyen yirmi gün içinde Yüklenicinin İdareye yazılı olarak bildirimde bulunması,

d) Yetkili merciler tarafından belgelendirilmesi,
zorunludur.

(4) İdarenin, sözleşmenin ifasına ilişkin yükümlülüklerini Yüklenicinin kusuru olmaksızın yerine getirmemesi (yer teslimi, projelerin onaylanması, iş programının onaylanması, ödenek yetersizliği gibi) ve bu sebeple sorumluluğu Yükleniciye ait olmayan gecikmelerin meydana gelmesi, bu durumun taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması ve Yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemiş olması halinde, işi engelleyici sebeplere ve yapılacak işin niteliğine göre, işin bir kısmına veya tamamına ait süre en az gecikilen süre kadar uzatılır.

(5) Öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olduğu hallerde ilave işin gerektirdiği ek süre Yükleniciye verilir.

(6) Mücbir sebepler ve/veya idarenin sebep olduğu hallerden dolayı, işte sorumluluğu yükleniciye ait olmayan gecikmelerin meydana gelmesi halinde, durum idarece incelenerek işi engelleyici sebeplere ve yapılacak işin niteliğine göre işin bir kısmına veya tamamına ait süre uzatılır.”

İşlerin sözleşmelerinde de süre uzatımıyla ilgili hususlarda Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir. Şartnamenin yukarıdaki 29'uncu maddesinin 4'üncü fıkrasında; idarenin sözleşmenin ifasına ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemesi sebebiyle işte bir gecikmenin olması, bu durumun taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte bulunması, yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemesi durumunda işi engelleyici sebeplere göre ve yapılacak işin niteliğine göre süre uzatımı verileceği belirtilmiştir.

Süre uzatımlarına gerekçe olarak sunulan hakediş ödemelerindeki gecikme, idarenin ilgili hakedişi tahakkuka bağladıktan sonraki 15 günü aşan süre olarak hesaplanmıştır. Yapım İşleri Genel Şartnamesinin, hakediş raporlarının düzenlenmesi ve ödenmesine ilişkin 39/4-f maddesinde aynen:

“f) Her hakediş tutarından, bir evvelki hakediş tutarı çıkarıldıktan sonra kalan tutara idarece ilgili mevzuata göre hesaplanacak Katma Değer Vergisi eklendikten sonra bulunan miktardan sözleşmede yazılı kesintiler, varsa yüklenicinin idareye olan borçları ve cezalar ile kanunen alınması gereken vergiler kesilir. Hakediş raporu, yüklenici veya vekili tarafından imzalandığı tarihten başlamak üzere en geç sözleşmesinde yazılı sürenin sonunda, eğer sözleşmede bu hususta bir kayıt yoksa otuz gün içinde tahakkuka bağlanır. Bu tarihten

başlamak üzere on beş gün içinde de ödeme yapılır.” hükmü getirilmiştir.

Yukarıdaki işlere ait sözleşmelerin “Ödeme Yeri ve Şartları” başlıklı maddelerinde de: *“Hakediş raporları, bu sözleşmenin eki olan Yapım İşleri Genel Şartnamesinde düzenlenen esaslar çerçevesinde, kanuni kesintiler de yapılarak her ayın ilk beş iş günü içinde düzenlenir. Hazırlanan hakediş raporları idarece onaylandıktan sonra otuz gün içinde tahakkuka bağlanarak on beş gün içinde ödenir.”* denilmiştir.

Bu hükümlerde açık olan husus şudur ki, gerek Yapım İşleri Genel Şartnamesinde, gerekse işlerin sözleşmelerinde İdareye, hakedişlerin onaylanmasından itibaren tahakkuk ve ödeme için toplam 45 günlük bir süre tanınmıştır. Buna göre İdare işin durumuna göre dilerse 30' uncu gün tahakkuka bağlayıp takip eden 15'inci gün ödeme yapabilecektir. İşin ihalesi safhasında belli olan bu husus müteahhit tarafından bilinen ve peşinen kabul edilmiş olan bir konudur. Hal böyle iken, idarenin 30 günlük süreyi beklemeden tahakkuku erken yapıp ödemeyi 15'inci günden sonraki bir tarihte yapması, işin gecikmesine sebep olan bir idari kusur olarak görülemez. Kaldı ki bu husus idarenin iç işleyişiyle ilgili bir durumdur ve tahakkuku ne zaman yaptığı veya yapacağı müteahhit tarafından bilinip de işlerin ona göre yürütüleceği bir husus değildir. Ancak şartname ve sözleşmede öngörülen hakedişin onay tarihinden itibaren toplam 45 günlük süreyi aşan ödemelerin önceden belirlenmiş azami ödeme süresini geçmesi sebebiyle işin gecikmesine sebep olabileceği varsayılarak süre uzatımının hesaplanması gerekirdi.

Uygulamada, hakedişlerin idare tarafından onaylanmasından sonra genellikle 5-10 gün içinde tahakkuka bağlandığı, ancak ödemelerin bir kısmının tahakkuktan sonraki 15 günü geçen zamanlarda yapıldığı görülmüştür. Süre uzatımları hesaplanırken de bu 15'inci günden sonraki tarihlerde yapılan ödeme tutarları günlük harcama miktarına bölünerek müteahhide süre uzatımı olarak verilmiş ve bu şekilde toplamda aynı sebeple

Karamürsel Belediye Binası ve Kent Meydanı yapım işi İçin 297 gün
Başiskele Belediye Binası ve Kent Meydanı Yapımı işi için de 143 gün
Çayırova ilçesi Yarı Olimpik Yüzme Havuzu yapımı işi için de 32 gün
süre uzatımı verilmiştir.

Halbuki idarenin insiyatif kullanarak tahakkukları 30 günlük süreyi beklemeden erken yapması, işin gecikmesine sebep olan bir durum olarak değerlendirilemez. Şartname ve sözleşme hükümleriyle idareye tanınmış olan 45 günlük süreyi aşan gecikmeli ödemelerin günlük harcama hesabına göre:

Karamürsel Belediye Binası ve Kent Meydanı yapım işi İçin toplamda yaklaşık olarak

60 günlük

Başiskele Belediye Binası ve Kent Meydanı Yapımı işi İçin toplamda yaklaşık olarak 19 günlük

Çayırova ilçesi Yarı Olimpik Yüzme Havuzu yapımı işi için de en fazla 1 günlük süreye tekabül ettiği görülmüştür. Hal böyle iken yukarıdaki işlerde sırasıyla 297 gün, 143 gün ve 32 gün olarak verilen süre uzatımlarının, süre uzatımıyla ilgili hükümlere ve işin müteahhidin kusuru ve öngörüsü dışında gecikmesine sebep olma mantığına uygun düşmediği değerlendirilmiştir.

İdarenin hakedişin onaylanmasından itibaren 30 günün sonunda tahakkuka bağlayıp takip eden 15 inci günde, yani toplamda 45 günde ödeme yapmasının işte gecikmeye sebep olacağı öngörülmemişken, idarenin hakedişin onaylanmasından sonraki örneğin 5 inci günde tahakkuka bağlayıp 25 inci günde yani toplamda 30 günde ödeme yapması durumunda 10 günlük bir gecikmeye sebep olduğu ve buna karşılık gelen sürenin süre uzatımı olarak verilmesi gibi bir değerlendirmenin kabulü mümkün değildir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin süre uzatımı sebeplerini düzenleyen ve yukarıda yer verilen 29 uncu maddesinin 4 üncü fıkrasında, idareden kaynaklanan gecikmeler tek başına değil, ancak "Sorumluluğu yükleniciye ait olmayan gecikmelerin meydana gelmesi, bu durumun taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması" şartının gerçekleşmesine bağlanmıştır. Dolayısıyla 45 günlük tahakkuk ve ödeme sürecinin idare içinde ne suretle gerçekleştirileceği hususunun işin gecikmesine sebep olma ve taahhüdün yerine getirilmesine engel olma gibi bir niteliği yoktur.

Yukarıda açıkladığımız hatalı süre uzatımlarının, işlerin ihale ve sözleşme safhasında öngörülen yapım sürelerinin, müteahhit lehine ve mevzuatla öngörülen amaç ve mantığa aykırı şekilde uzatılması sonucunu doğurduğu, bu durumun aynı zamanda idarenin uzatılan süreler için yersiz olarak fiyat farkı ödemesine sebep olduğu değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen "Bulgu konusu işlem ilgili Daire olan Fen İşleri Dairesine iletilmiş olup, cevabi yazılarında; bundan böyle bulgu da geçen süre hesaplamalarının önerildiği şekilde yapılacağı ifade edilmiştir." denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında, bundan böyle süre uzatımlarının hesaplanmasında bulguda önerildiği şekilde hareket edileceği belirtilmiş olup, bu husus takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Bazı Mal Alım İhalelerinde İşin Şartnamesine ve İlgili Diğer Mevzuat Hükümlerine Aykırı İşlemlerin Bulunması

Büyükşehir Belediyesi Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı tarafından yapılan Milli Eğitime bağlı okullara bilgisayar alım ihalelerinden bazılarında teknik şartnameye göre bilgisayarlar ve projektörler yanında bilgisayar çantası, bilgisayar faresi ve projektör perdesi teslimi öngörülmüşken, faturada ve taşınır işlem fişinde bu ferî parçaların olmadığı, ayrıca şartnamede ürünlerin marka modelinin faturada belirtilmesi şartına rağmen, faturada bu bilgilere yer verilmediği görülmüştür.

“Mal Alımları Denetim Muayene ve Kabul İşlemlerine Dair Yönetmelik”in 7 nci maddesinde, yüklenici tarafından idareye teslim edilen malın veya yapılan işin ihale dokümanında belirtilen şartlara uygun olup olmadığını incelemek muayene komisyonunun görev ve sorumlulukları arasında sayılmıştır. Ayrıca aynı Yönetmeliğin 13 üncü maddesinde de muayenede aranacak hususların ihale dokümanında yazılı şartlar olduğu belirtilmiştir.

Bu sebeple teslim edilen malların ve bunlara ilişkin düzenlenecek belgelerin işin sözleşme ve şartnamesinde belirtilen şartları taşıyıp taşımadığının kontrol edilerek kabullerinin yukarıda anılan Yönetmelik hükümlerine uygun olarak yapılması gerekir.

Öte yandan taşınır mal niteliğinde olan bilgisayar çantası, bilgisayar faresi ve projektör perdesi gibi ürünlerin Taşınır İşlem Fişi düzenlenerek kayıt altına alınması gerekmektedir. Taşınır Mal Yönetmeliğinin 12 nci maddesinde; “*Kamu idarelerince bütün taşınurların ve bunlara ilişkin işlemlerin kayıt altına alınması esastır.*” denilmiş ve bunların kayıt ve çıkışlarına ilişkin hususlar ayrıntılı olarak müteakip maddelerinde belirtilmiştir.

Gerek mal alımlarına ilişkin teslim ve kabul işlemlerinin, gerekse taşınır kayıtlarının ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yapılması sağlanmalıdır.

Kırsal ve Tarımsal Hizmetler Şube Müdürlüğünün muhtelif işlerde kullanılmak üzere yaptığı mal alımı ihalelerinin bazılarının ihale dosyasında yüklenici tarafından imzalanmış, kaşelenmiş boş kağıtların olduğu görülmüştür.

Hukuk dilinde “Beyaza İmza” veya “Açığa İmza” denilen boş sayfaya imza atılması anlamındaki hukuki kavramın, kötü niyetli kişiler eline geçmesi ve hüsnüniyete aykırı kullanılması durumunda çok ciddi hukuki ve cezai sonuçları olacağı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Belediyemiz iş ve işlemlerini denetleyen Sayıştay Başkanlığı Denetçileri 2017 denetimi esnasında tespit edilen, denetim raporu Bulgu 14 deki eksik ve noksanlar incelenmiş olup, bahse konu plan malzemeler 20.03.2017 tarih ve 46598 sayılı Başkanlık Oluruna İstinaden Danca İlçesi Nene Hatun İlkokuluna Kamp İhale Kanununun 21.f

Maddesine göre alınmıştır.

64 Adet bilgisayar teknik şartnamede çantasıyla birlikte talep edilmiş olup, teslimat şartnameye uygun olarak çantayla birlikte yapılmıştır. 1 adet projeksiyon cihazı teknik şartnamede bildirildiği gibi perdesiyle birlikte teslim edilmiştir. Ancak ihale konusu malzemelere ait mal/malzeme kabul belgesi düzenlenirken teknik şartnamede belirtilen ihale konusu malzemelerin ferî parçaları taşınır işlem fişi üzerinde belirtilmemiştir.

Gerçekleştirilecek olan kabul işlemlerinde şartnamedeki ferî malzemelerinin mal/malzeme kabul belgesi, taşınır işlem fişi ve marka, modellerin fatura üzerinde belirtilmesine dikkat edilecektir.

Sonuç olarak İhale dokümanları hazırlanma aşamasında, mal kabul ve muayene işlemleri ile taşınır kayıt işlemlerinde daha titiz davranılması konusunda Kamu İdaresi ile mutabakata varılmıştır. Uygulama sonuçları sonraki denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: Alınan Depozito ve Teminatların Vade Farkı Gözetilmeksizin Aynı Hesapta İzlenmesi

Kocaeli Büyükşehir Belediyesinin 2017 yılı mali tablolarının incelenmesinde, 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının hiç kullanılmadığı, alınan bütün depozito ve teminatların süre farkı gözetmeksizin 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında İzlendiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin konuya ilişkin 257'nci maddesinde, mevzuatları gereği belirli olmayan bir vade ile veya vadesiz ve/ veya bir yıldan kısa vade ile nakden veya mahsuben tahsil edilen depozito ve teminatların 330 Alınan Depozito ve Teminatlar hesabında; 320'nci maddesinde de, bir yıldan uzun vadede iade edilecek olan depozito ve teminatların 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında izleneceği belirtilmiştir.

İncelenen mali tablolardan, Alınan Depozito ve Teminatlardan, 2016 yılından 2017 yılına 5.276.942,91 TL, 2017 yılından 2018 yılına da 36.264.927,22 TL tutarında devir yapıldığı görülmüştür. Bu durum kurum hesaplarında bir yıldan uzun vade ile tutulmakta olan Alınan Depozito ve Teminat olduğunu göstermektedir.

Yönetmeliğin yukarıda açıklanan hükümlerine aykırı olarak, alınan tüm depozito ve teminatların süre farkı gözetmeksizin 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında İzlenmesi sebebiyle hem bu hesabın, hem de 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının mali tablolara tam ve doğru olarak yansıtılmadığı değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Aynen; "Belediyemiz hesabına, mal, hizmet veya yapım işlerinden dolayı nakit olarak yatırılan teminatlar, çoğunlukla işin vadesinin bilinmemesi nedeniyle ilk etapta 330- *Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına* kaydedilmektedir. Bu tür, teminatların vadelerinin bilinmesi ve ertesi yıl dolması halinde 430- *Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına* kaydedilmektedir. Ancak, kira teminatlarına yönelik yaptığımız çalışma neticesinde, vadesi ertesi yıla geçtiği tespit edilen nakit teminatların toplamı 430- *Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına* aktarılmıştır." denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabı ve ek olarak gönderilen Muhasebe İşlem Fişlerinin incelenmesinde, vadesinin bir yıldan uzun olduğu tespit edilen toplam 799.630,33 TL tutarındaki teminatların 330 Alınan Depozito ve Teminatlar hesabından çıkılarak 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedildiği anlaşılmış olup, kamu idaresi cevabı yerinde görülmele birlikte bu işlemin 2017 yılı mali tablolarına bir etkisi bulunmamaktadır.

2017 yılı mali tablolarında 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında herhangi bir kayıt bulunmaması sebebiyle, hem bu hesabın, hem de 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının gerçek durumu yansıtmadığı değerlendirilmiştir.

8. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI**BİLANÇO**

KOCAELİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

01/01/2017

2017

31/12/2017

AKTİF		PASİF	
	2017		2017
I	DÖNEN VARLIKLAR	705,470,698.34	
10	HAZIR DEĞERLER	436,253,670.99	III KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR
102	BANKA HESABI	435,393,388.59	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR
104	PROJE ÖZEL HESABI	532,878.82	303 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI
105	DÖVİZ HESABI	0.00	32 FAALİYET BORÇLARI
109	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	327,403.58	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI
12	FAALİYET ALACAKLARI	157,694,497.01	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR
121	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	154,891,362.09	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI
122	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	1,645,347.53	333 EMANETLER HESABI
126	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	1,157,787.39	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER
127	Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı	0.00	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI
13	KURUM ALACAKLARI	28,276,488.15	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI
132	KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI	28,276,488.15	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI
14	DİĞER ALACAKLAR	4,168,159.14	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI
140	KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	4,168,159.14	368 VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI
			37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI
			18,408,348.92

15 STOKLAR	37,093,435.66	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	18,408,348.92
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	37,093,435.66	38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKULARI	363,220,326.52
16 ÖN ÖDEMELER	2,933,545.07	380 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER HESABI	19,220,326.52
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	2,933,545.07	381 GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	344,000,000.00
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	39,050,902.32		
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	39,050,902.32		
AKTİF		PASİF	
	2017		2017
II - DURAN VARLIKLAR	11,127,923,684.13	IV - TİCARİ BORÇLAR	6,563,216,108.73
22 FAALİYET ALACAKLARI	12,822,511.42	40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	2,814,270,510.39
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	11,882,851.02	403 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	2,814,270,510.39
222 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	916,391.43	42 TİCARİ BORÇLAR	71,163,335.32
227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı	23,268.97	429 DİĞER FAALİYET BORÇLAR HESABI	71,163,335.32
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	583,130,421.78	43 DİĞER BORÇLAR	107,032,861.18
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	281,863,608.78	438 KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ BORÇLAR HESABI	107,032,861.18
241 MAL VE HİZMET ÜRETEK KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	301,437,956.00	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	110,000,000.00
247 SERMAYE TAAHHÜTLERİ HESABI (-)	171,143.00	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	110,000,000.00
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	10,531,970,750.93	48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	3,460,749,401.84
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	2,273,405,747.77	480 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER HESABI	518,948,816.34
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	7,607,059,584.22	481 GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	2,941,800,585.50
252 BİNALAR HESABI	4,472,888,377.11		
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	43,699,093.09	V - ÖZKAYNAKLAR	4,530,924,497.87
254 TAŞITLAR HESABI	191,627,962.98	50 NET DEĞER HESABI	2,602,694,500.62
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	76,472,036.58	500 NET DEĞER HESABI	2,602,694,500.62
256 Hizmet İmtiyaz Varlıklar Hesabı	941,796,000.00	57 GEÇMİŞ YILLAR FAALİYET SONUÇLARI	1,592,469,554.26

T.C. Sayıştay Başkanlığı

257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	5,308,173,867.97
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	233,073,441.15
259 YATIRIM AVANSLARI HESABI	122,376.00
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0.00
260 HAKLAR HESABI	4,564,896.61
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	4,564,896.61
Aktif Toplam	11,833,394,382.47
IX - NAZIM HESAPLAR	2,244,493,541.47
91 NAKİT DIŞI TEMİNATLAR VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYME	169,882,953.01
910 TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	168,638,865.61
912 KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER HESABI	1,244,087.40
92 TAAHHÜT HESAPLARI	677,655,763.52
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	677,655,763.52
99 DİĞER NAZIM HESAPLAR	1,396,954,824.94
990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı	1,396,954,824.94

Genel Toplam 14,077,887,923.
94

570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	1,592,469,554.26
59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	335,760,442.99
590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	335,760,442.99
Pasif Toplam	11,833,394,382.47
IX - NAZIM HESAPLAR	2,244,493,541.47
91 NAKİT DIŞI TEMİNATLAR VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYME	169,882,953.01
911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	168,638,865.61
913 KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ HESABI	1,244,087.40
92 TAAHHÜT HESAPLARI	677,655,763.52
921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	677,655,763.52
99 DİĞER NAZIM HESAPLAR	1,396,954,824.94
999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı	1,396,954,824.94

Genel Toplam 14,077,887,923.
94

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU
KOCAELİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap					Giderin Türü	BORÇ	LACAK	AKİYE	Hesap Kodu	Yardımcı Hesap					Geliri	BORÇ	ALACAK	BAKİYE
630						GİDERLER HESABI	1.955.270.668,41	,00	955.270.668,41	00					GELİRLER HESABI	18.484.787,35	2.309.515.898,75	2.291.031.111,40	
630	1					PERSONEL GİDERLERİ	188.585.133,33	,00	88.585.133,33	00	1				VERGİ GELİRLERİ	586.894,40	32.516.198,03	31.929.303,63	
630	1	1				MEMURLAR	84.917.636,49	,00	4.917.636,49	00	1	3			DAHİ LDE ALINAN MAL VE HİZMET VERGİLERİ	564.329,56	28.456.036,17	27.891.706,61	
630	1	1	1			Temel Maaşlar	27.944.842,51	,00	7.944.842,51	00	1	3	2		ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ	15.951,28	90.183,77	74.232,49	
630	1	1	2			Zamlar ve tazminatlar	31.248.538,48	,00	1.248.538,48	00	1	3	9		DAHİ LDE ALINAN DİĞER MAL VE HİZMET VERGİLERİ	548.378,28	28.365.852,40	27.817.474,12	
630	1	1	4			Sosyal Haklar	20.499.840,22	,00	0.499.840,22	00	1	6			HARÇLAR	22.564,84	4.060.161,86	4.037.597,02	
630	1	1	5			Ek Çalışma Karşılıkları	2.239.257,78	,00	.239.257,78	00	1	6			DİĞER HARÇLAR	22.564,84	4.060.161,86	4.037.597,02	
630	1	1	6			Ödül ve İkramiyeler	2.853.109,38	,00	.853.109,38	00	1	6	9				15.176.875,26	238.146.417,45	222.969.542,19
630	1	1	9			Diğer Personel Giderleri	132.048,12	,00	32.048,12	00	3								

T.C. Sayıştay Başkanlığı

630	1	2			SÖZLEŞMELİ PERSONEL	18.053.857,84	,00	8.053.857,84							TEŞE BBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ			
									00	3	1				MAL VE HİZMET SATIŞ GELİRLERİ	10.283.928,44	103. 126.164,82	92.842.236,38
630	1	2	1		Ücretler	18.053.857,84	,00	8.053.857,84										
630	1	3			İŞÇİLER	83.588.459,29	,00	3.588.459,29		00	3	1	1		MAL SATIŞ GELİRLERİ	8.940,68	146. 076,40	137.135,72
630	1	3	1		İşçilerin Ücretleri	45.728.610,20	,00	5.728.610,20		00	3	1	2		HİZM ET GELİRLERİ	10.274.987,76	102. 980.088,42	92.705.100,66
630	1	3	2		İşçilerin İhbar ve Kıdem Tazminatları	2.451.829,12	,00	.451.829,12		00	3	3			KSKİ VE KAMU BANKALARI GELİRLERİ	0,00	106. 022.152,22	106.022.152,22
630	1	3	3		İşçilerin Sosyal Hakları	15.957.450,73	,00	5.957.450,73		00	3	3	1		HAZİ NE PORTFÖYÜ VE İŞTİRAK GELİRLERİ	0,00	106. 022.152,22	106.022.152,22
630	1	3	4		İşçilerin Fazla Mesaisleri	6.572.135,82	,00	.572.135,82										
630	1	3	5		İşçilerin Ödül ve İkramiyeleri	12.878.433,42	,00	2.878.433,42		00	3	4			KUR UMLAR HASILATI	179.269,01	243. 606,18	64.337,17
630	1	4			GEÇİCİ PERSONEL	997.634,18	,00	97.634,18		00	3	4	5		MAH ALLİ İDARELER KURUMLAR HASILATI	179.269,01	243. 606,18	64.337,17
630	1	4	1		Ücretler	997.634,18	,00	97.634,18										
630	1	5			DİĞER PERSONEL	1.027.545,53	,00	.027.545,53		00	3	6			KİRA GELİRLERİ	4.713.677,81	28.7 54.494,23	24.040.816,42

T.C. Sayıştay Başkanlığı

630	1	5	1		Ücret ve Diğer Ödemeler	1.027.545,53	,00	.027.545,53	00	3	6	1		TAŞI	4.285.576,71	27,9	23.637.602,34
630	2				SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	30.623.128,47	,00	0.623.128,47	00	3	6	2		NMAZ KİRALARI		23.179,05	
630	2	1			MEMURLAR	10.457.447,67	,00	0.457.447,67	00	4				Taşınır Kiraları	428.101,10	831,315,18	403.214,08
630	2	1	6		Sosyal Güvenlik Kurumuna	10.457.447,67	,00	0.457.447,67	00	4	1			ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	0,00	1,830.524,29	1.830.524,29
630	2	2			SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.739.285,79	,00	.739.285,79	00	4	1			YURT DIŞINDAN ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR	0,00	563,994,29	563.994,29
630	2	2	6		Sosyal Güvenlik Kurumuna	2.739.285,79	,00	.739.285,79	00	4	1	1		CARİ	0,00	563,994,29	563.994,29
630	2	3			İŞÇİLER	17.372.098,62	,00	7.372.098,62	00	4	5			PROJE YARDIMLARI	0,00	1,266.530,00	1.266.530,00
630	2	3	4		İşsizlik Sigortası Fonuna	1.541.611,08	,00	.541.611,08	00	4	5	2		SER MAYE	0,00	1,266.530,00	1.266.530,00
630	2	3	6		Sosyal Güvenlik Kurumuna	15.830.487,54	,00	5.830.487,54	00	5				DIĞER GELİRLER	2.721.017,69	1,833.679.019,14	1.833.679.019,14
630	2	5			DİĞER PERSONEL	54.296,39	,00	4.296,39	00	5	1			FAİZ GELİRLERİ	0,00	30,615.164,52	30.615.164,52
630	2	5	4		İşsizlik Sigortası Fonuna	3.545,12	,00	.545,12	00	5	1	8		VERGİ, RESİM VE HARÇ GECİKME FAİZLERİ	0,00	108,616,94	108.616,94
630	2	5	6		Sosyal Güvenlik Kurumuna	50.751,27	,00	0.751,27	00	5	1	8					

T.C. Sayıştay Başkanlığı

630	3					MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	484.322.632,36	,00	84.322.632,36	00	5	1	9			DIĞE R FAİZLER	0,00	30.506.547,58	30.506.547,58
630	3	1				ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.556.757,24	,00	.556.757,24	00	5	2				KİŞİ VE KURUMLARDAN ALINAN PAYLAR	1.204.986,51	1.772.916.306,39	1.772.916.306,39
630	3	1	8			Metal Ürünü Alımları	264.510,92	,00	64.510,92	00	5	2	2			VERGİ VE HARÇ GELİRLERİNDEN ALINAN PAYLAR	541.327,58	1.770.786.434,08	1.770.786.434,08
630	3	1	9			Diğer Mal ve Malzeme Alımları	1.292.246,32	,00	.292.246,32	00	5	2	9			DIĞE R PAYLAR	663.658,93	2.129.872,31	2.129.872,31
630	3	2				TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	50.402.785,50	,00	0.402.785,50	00	5	3				PARA CEZALARI	751.470,43	8.673.130,83	8.673.130,83
630	3	2	1			Kırtasiye ve Büro Malzemesi Alımları	4.285.334,30	,00	.285.334,30	00	5	3	2			İDARİ PARA CEZALARI	237.186,19	4.098.060,97	4.098.060,97
630	3	2	2			Su ve Temizlik Malzemesi Alımları	14.404.884,82	,00	4.404.884,82	00	5	3	4			VERGİ CEZALARI	342.953,84	644.230,34	644.230,34
Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				Giderin Türü	BORÇ	LACAK	AKİYE	Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				Gelirin Türü	BORÇ	ALACAK	BAKİYE		
630	3	2	3			Enerji Alımları	26.651.426,24	,00	6.651.426,24	00	5	3	9			DIĞE R PARA CEZALARI	171.330,40	3.930.839,52	3.930.839,52
630	3	2	4			Yiyecek, İçecek ve Yem Alımları	679.371,25	,00	79.371,25	00	5	9				DIĞE R ÇEŞİTLİ GELİRLER	764.560,75	21.474.417,40	21.474.417,40
630	3	2	5			Giyim ve Kuşam Alımları	45.629,42	,00	5.629,42	00	5	9	1			DIĞE R ÇEŞİTLİ GELİRLER	764.560,75	21.474.417,40	21.474.417,40

T.C. Sayıştay Başkanlığı

630	3	2	6		Özel Malzeme Alımları	823.405,68	,00	23.405,68	00	1				Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	0,00	200.622.722,15	200.622.722,15
630	3	2	7		Güvenlik ve Savunmaya Yönelik Mal, Malzeme ve Hizmet Alımlar	981,76	,00	81,76	00	1	1			Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumlu Kur Farkları	0,00	1.811.341,04	1.811.341,04
630	3	2	9		Diğer Tüketim Mal ve Malzemesi Alımları	3.511.752,03	,00	511.752,03	00	1	1	1		Proje Özel Hesabında Kayıtlı Tutarların Değerlemesinden Kaynaklananlar	0,00	82.741,49	82.741,49
630	3	3			YOLLUKLAR	692.783,41	,00	92.783,41						Diğer Döviz Mevcutlarının Değerlemesinden Kaynaklananlar	0,00	1.728.599,55	1.728.599,55
630	3	3	1		Yurtiçi Geçici Görev Yollukları	251.079,26	,00	51.079,26	00	1	1	9		Diğer Döviz Mevcutlarının Değerlemesinden Kaynaklananlar	0,00	1.728.599,55	1.728.599,55
630	3	3	2		Yurtiçi Sürekli Görev Yollukları	176.975,33	,00	76.975,33						Mad di Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	0,00	198.811.381,11	198.811.381,11
630	3	3	3		Yurtdışı Geçici Görev Yollukları	264.728,82	,00	64.728,82	00	1	4			Mad di Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	0,00	198.811.381,11	198.811.381,11
630	3	4			GÖREV GIDERLERİ	6.496.559,83	,00	496.559,83						Mad di Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	0,00	198.811.381,11	198.811.381,11
630	3	4	2		Yasal Giderler	5.902.312,54	,00	902.312,54	00	1	4	1		Mad di Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	0,00	198.811.381,11	198.811.381,11
630	3	4	3		Ödenecek Vergi, Resim, Harçlar ve Benzeri Giderler	415.123,29	,00	15.123,29						GENE	18.484.787,35	2.300.951.898,75	2.291.031.111,40
630						179.124,00								LTOTLAM			0

	3	4	4		Kültür Varlıkları Alımı ve Korunması Giderleri		,00	79.124,00												
630	3	5			HİZMET ALIMLARI	388.686.445,97	,00	88.686.445,97												
630	3	5	1		Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler	275.074.850,01	,00	75.074.850,01												
630	3	5	2		Haberleşme Giderleri	1.685.558,50	,00	685.558,50												
630	3	5	3		Taşıma Giderleri	102.321,51	,00	02.321,51												
630	3	5	4		Tarifeye Bağlı Ödemeler	3.076.683,72	,00	76.683,72												
630	3	5	5		Kiralar	64.756.237,63	,00	4.756.237,63												
630	3	5	9		Diğer Hizmet Alımları	43.990.794,60	,00	3.990.794,60												
630	3	6			TEMSİL VE TANITMA GIDERLERİ	17.609.023,82	,00	7.609.023,82												
630	3	6	1		Temsil Giderleri	9.631.365,95	,00	631.365,95												
630	3	6	2		Tanıtma Giderleri	7.977.657,87	,00	777.657,87												
630	3	7			MAMUL MAL ALIM, BAKIM VE ONARIM GIDERLERİ	8.254.584,67	,00	254.584,67												

T.C. Sayıştay Başkanlığı

630	3	7	1			Mamül Mal Alım Giderleri	1.821.947,92	,00	.821.947,92										
630	3	7	2			Gayri Maddi Hak Alımları	823.490,17	,00	23.490,17										
630	3	7	3			Bakım ve Onarım Giderleri	5.609.146,58	,00	.609.146,58										
630	3	8				TAŞINMAZ MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	10.623.691,92	,00	0.623.691,92										
630	3	8	1			Hizmet Binası Bakım ve Onarım Giderleri	3.432.658,49	,00	.432.658,49										
630	3	8	3			Sosyal Tesis Bakım ve Onarımı Giderleri	427.669,13	,00	27.669,13										
630	3	8	4			Gemi Bakım ve Onarımı Giderleri	660.487,50	,00	60.487,50										
630	3	8	6			Yol Bakım ve Onarımı Giderleri	2.007.724,80	,00	.007.724,80										
630	3	8	9			Diğer Taşınmaz Yapım, Bakım ve Onarım Giderleri	4.095.152,00	,00	.095.152,00										
630	4					FAİZ GİDERLERİ	521.426.003,85	,00	21.426.003,85										
630	4	2				DİĞER İÇ BORÇ FAİZ GİDERLERİ	521.426.003,85	,00	21.426.003,85										
630	4	2	9			Diğer İç Borç Faiz Giderleri	521.426.003,85	,00	21.426.003,85										

T.C. Sayıştay Başkanlığı

630	5	8	5		Mahalli İdarelere verilen Paylar	9.353.543,50	,00	.353.543,50											
					LAN PAYLAR														
630	1				Değer Ve Miktar Değişimleri	191.611.525,94	,00	91.611.525,94											
					Giderleri														
630	1	1			Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumsuz Kur Farkları	39.946,01	,00	9.946,01											
630	1	4			Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	124.549.923,69	,00	24.549.923,69											
630	1	9			Diğer Değer ve Miktar Değişimleri	67.021.656,24	,00	7.021.656,24											
					Giderleri														
630	2				Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	26.453.978,34	,00	6.453.978,34											
630	2	1			Vergi Gelirleri	233.582,36	,00	33.582,36											
630	2	1	3		Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	230.375,61	,00	30.375,61											
630	2	1	6		Harçlar	3.206,75	,00	.206,75											
630	2	3			Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	21.806.479,33	,00	1.806.479,33											
630	2	3	1		Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	16.033.847,78	,00	6.033.847,78											
630	2	3	4		Kurumlar Hasılatı	3.897.942,65	,00	.897.942,65											

630	2	3	6			Kira Gelirleri	1.874.688,90	,00	.874.688,90																													
630	2	5				Diğer Gelirler	4.413.916,65	,00	.413.916,65																													
630	2	5	1			Faiz Gelirleri	108.616,94	,00	08.616,94																													
630	2	5	3			Para Cezaları	1.893.194,30	,00	.893.194,30																													
630	2	5	9			Diğer Çeşitli Gelirler	2.412.105,41	,00	.412.105,41																													
630	3					Amortisman Giderleri	296.974.916,65	,00	96.974.916,65																													
630	3	1				Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	296.784.883,32	,00	96.784.883,32																													
630	3	1	1			Yeraltı ve Yerüstü Düzenlerinin Amortisman Giderleri	167.393.928,46	,00	67.393.928,46																													
630	3	1	2			Binaların Amortisman Giderleri	90.148.797,54	,00	0.148.797,54																													
630	3	1	3			Tesis, Makine Ve Cihazların Amortisman Giderleri	6.460.604,60	,00	.460.604,60																													
630	3	1	4			Taşıtların Amortisman Giderleri	18.975.919,51	,00	8.975.919,51																													
630	3	1	5			Demirbaşların Amortisman Giderleri	13.805.633,21	,00	3.805.633,21																													

630	3	2				Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	190.033,33	,00	90.033,33											
630	3	2	1			Haklar Amortisman Giderleri	190.033,33	,00	90.033,33											
630	4					İlk Madde ve Malzeme Giderleri	123.023.654,19	,00	23.023.654,19											
630	4	1				Kırtasiye Malzemeleri	4.318.342,43	,00	.318.342,43											
630	4	2				Beslenme Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tük.malz.	472.501,80	,00	72.501,80											
630	4	3				Tıbbi ve Laboratuvar sarf Malzemeleri	940.530,19	,00	40.530,19											
630	4	4				Yakıtlar Yakıt katkıları ve Katkı Yağlar	24.286.186,03	,00	4.286.186,03											
Hesap Kodu	Yardımcı Hesap					Giderin Türü	BORÇ	LACAK	AKİYE											
630	4	5				Temizleme Ekipmanları	1.066.828,08	,00	.066.828,08											
630	4	6				Giycek,Mefrusat ve Tuhafiye malzemeleri	5.740.651,02	,00	.740.651,02											
630	4	7				Yiyecek	991.910,96	,00	91.910,96											
630	4	8				İçecek	496.204,15	,00	96.204,15											

T.C. Sayıştay Başkanlığı

630	5	5	2			Bedelsiz Olarak Devredilen Alınan Arazi Ve Arsalar	50.000,00	,00	0.000,00														
630	5	5	3			Bedelsiz Olarak Devredilen Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri	5.813.731,13	,00	.813.731,13														
630	5	5	4			Bedelsiz Olarak Devredilen Binalar	22.703.785,20	,00	2.703.785,20														
						GENEL TOPLAM	1.955.270.668,41			1.955.270.668,41													